

Укрепи душата си - част 2

Написано от Архим. Андреас Конанос
Събота, 25 Юни 2016 16:08

Ето и друг случай, който много ми харесва. След Възкресението Си Господ бил с учениците Си и казал на св. апостол Петър да Го последва. Казва му: „*Върви подире Ми*”, а св. апостол Петър, виждайки наблизо св. Йоан, пита Господа: „

А тоя – какво

?” „Да, ще дойда, а този? А Йоан?” И Христос му отговаря: „

Ако искам да пребъде той, докле дойда, тебе що ти е

?” „Какво те интересува? Какво се интересуваш за него? Какво те интересува неговият живот?”

Виж, тук Бог говори за едно презрение, което обаче не е презрение от злоба, не е презрение от безразличие. Става въпрос за нещо, което иска да влезе в живота ти и да развали връзката ти с Бога. Какво те интересува сега другият? Ти живееш своята връзка с Бога и остави другите, не се интересувай какво правят или какво казват те по този въпрос. „Ти обичаш ли Ме? Върви след Мене. Паси агънца Ми.” Защо се занимаваш с другите? Разбрал ли си, че в себе си носиш свое съкровище, своя красота, своята много добра компания, която е твоята молитва? Разбрал ли си, че ако не създадеш лична връзка с Бога, ще дойде момент, в който ще почувстваш огромна болка, ще бъдеш изпитан и ще страдаш? Почувствай Бога, ти и твоят Бог, и остави другите. „Върви след Мене. Аз те обичам. Искам да те направя силен.”

Прави ми впечатление как някои подвижници на Света Гора си седят сами, не ги интересува какво ще им кажат хората. По принцип няма никой до тях, който да им каже: „Браво, отче! Това, което направи днес, беше хубаво!” или някаква забележка от друг тип. Те не се интересуват от мнението на хората, интересуват се от мнението на Бога.

Видя ли Бог какво иска да направи? Искан да те направи зрял, да ме направи зрял. И не мисли, Василий Хаджиниколау * (благодарим ти и днес, че си заедно с нас и ни обогатяваш с твоята красива музика), че нещата, за които говоря, ги живея така. Но ги ревнувам! Ревнувам ги. Наистина. Тоест всеки път, когато чета тези места в Евангелието, си мисля колко е хубава тази връзка на хората с Бога, това, че иска да ги

Укрепи душата си - част 2

Написано от Архим. Андреас Конанос
Събота, 25 Юни 2016 16:08

направи зрели, да ги извиси, да ги възвиси. „Недей, не стой там, дойди, изкачи се. Стани по-красива душа, стани още по-свят. Покажи и това парче от душата си, което е погребано в тебе и е покрито с прах. Прояви още малко търпение. Покажи го.”

Как ще стане всичко това, за което говорим? С възходи и падения. Имаш Христос, губиш Христос. Христос идва и си тръгва. Неговите ученици Го виждат след Възкресението, вървят заедно с Него към Емаус и разговарят. (Ти може би имаш и икона у дома си? Класическа, стара, но красива като атмосфера, на която се вижда как Господ ходи с учениците Си, светите апостоли Лука и Клеопа.) Когато започнали да усещат как сърцето им се стопля, как гори, Христос преломява хляба и им го подава, в онзи час, в който започнали да усещат Христос, внезапно Той отново си тръгва! Защо си тръгва? Поради същата причина. За да ги направи по-силни. Да ги направи по-силни. Появява се и изчезва и оставя сладък вкус в душите им – топлината, вярата, силата да вярват, да докосват и да чувстват, че Невидимият присъства, да чувстват, че държат Този, Който постоянно им се изплъзва. И макар че си тръгва, оставя след Себе Си Своето благоухание, Своята сладост, ревността, копнежа. След това те отиват при апостолите: „Видяхме възкръсналия Господ!”, казвайки си учудени: „Помните ли как в онзи час сърцето ни чувстваше, че сякаш в нас нещо гори? Някакъв пламък в душата ни. Нещо гореше в нас. И когато почувствахме това, Христос изчезна”.

Христос иска да Го обичаме без тази увереност, че Го държим, без никаква сигурност. Той иска да те остави така, в това празно пространство, в което можеш да направиш най-красивите полети, да направиш най-красивите фигури в небето на Неговата любов, в океана на живота, сред движенията на вълните. Мислиш, че в този океан не знаеш къде отиваш, но Той ти казва:

– Остави вятъра, той ще те води.

– Ама нямам компас. Усещам, че не знам нищо.

– Остави се и ще излезе нещо добро.

Ако разбереш всичко това, ще осъзнаеш присъствието на Богатогава, когато ти чувстваш, че отсъства. Да знаеш, че когато отсъства, когато не чувстваш, не виждаш,

Укрепи душата си - част 2

Написано от Архим. Андреас Конанос
Събота, 25 Юни 2016 16:08

когато разбираш, че отсъства, това по-скоро е моментът, в който току-що ти е дал Своя хляб и е изчезнал тъкмо преди да го разбереш. Казва ти: „Искам да придобиеш друга връзка с Мене, отвъд схемите, цветовете, виденията, гледките, докосванията, сигурностите и увереностите; искам да чувстваш, че Ме държиш в сърцето си”. Този, Който все идва и все си тръгва, Този, Който оставя Своя отпечатък в нас и не знаем къде точно се намира. Не можем след това да го опишем на другите, но те виждат нещо в очите ни и разбират, че Господ е минал през душата ни и е оставил нещо, и това оставя поле за нов напредък, за нови крачки.

Такива ще станете, се казва, в състоянието на вечността, в царството Божие; там, където Бог винаги ще бъде това, на което ще се наслаждаваме, и това, което все повече ще искаме. Ще Го търсим не като нещо непознато, което не познаваме, а като нещо познато, на което не можем да се наситим. Нещо, което държим и ни се изплъзва, нещо, което не иска да ни прилегне и да кажем, че някъде сме се закотвили, че сме намерили сигурност, че го знаем.

Виждаш ли как всички тези неща са свързани взаимно? Всички тези неща, ако се замислиш върху тях, те карат да бъдеш много динамичен, много сигурен и много несигурен за всички неща в живота си.

Например, ако сега отидеш да говориш с детето си, след това, което казахме (виж сега как пасна; не знам дали пасна, може пак да ми изчезне мисълта, но сега ми дойде), и му кажеш нещо за Бога, за живота, някакъв съвет, чувстваш, че си сигурен в това, което му казваш, че това е правилното, че така трябва, че Бог това иска, че трябва да се прибира в еди-колко си часа, че това трябва да следва, че там трябва да отиде, това трябва да купи... Чувстваш увереност, чувстваш, че знаеш. Докато Сам Бог в Своята връзка с тебе постоянно ти казва: „Аз, Бог, съм Бог на изненадите. Искам да те направя зрял и да разбереш, че когато умът ти чувства сигурност, Аз не съм винаги в тази сигурност. Аз съм и в несигурността, в изненадата, Аз съм в това, което чувстваш, че губиш, но не го губиш”.

С други думи, някой ден може да оставиш детето си да излезе навън и да му кажеш: „Добре, детето ми, след като не можеш да разбереш, че трябва да се върнеш в дванайсет и половина или в един часа, ще се моля на Бога и ти се върни в който час искаш, в който час Бог те просветли”. И докато си мислиш, че го оставяш, ти си много, много повече в сърцето му с думите „Ела си в който час Бог те просветли”, защото и ти ставаш божествен в нрава и отношението си. А когато мислиш, че държиш детето в ръцете си, затваряш го в стаята и си казваш: „Вътре е. Държа го!”, то ти се изплъзва.

Укрепи душата си - част 2

Написано от Архим. Андреас Конанос
Събота, 25 Юни 2016 16:08

Оставяш го да излезе, но всъщност го държиш, оставяш детето си да тръгне, привидно, външно, но си поставил един печат, и детето си казва: „В момента, в който майка ми и баща ми ми говореха, не чувствах ли в себе си, че сякаш сърцето ми гореше? Няма да се върна в три, ще се върна по-рано”. Или: „Ще се върна в три, но ще бъда внимателен. Ще бъда внимателна. Ще живея, сякаш тук пред мене са майка ми и баща ми, и няма да правя нищо, нито ще вземам наркотици, нито ще пия, нито ще скитам, нито ще хуля, нито ще ругая; ще живея, сякаш майка ми и баща ми са пред мене, пък нека закъснея”. Веднъж едно момче ми каза: „Всички тогава излизат, аз как да си тръгна? Баща ми казва да отида на разходка в девет, ама в девет всичките ми приятели спят – ще се събудят в единайсет вечерта, ще си вземат душ, ще се нагласят и в дванайсет ще излязат. А на мене баща ми ми казва да се прибера в единайсет и половина. Ама в единайсет и половина приятелите ми още не са излезли!”.

Какво искат да ни покажат всички тези неща? Искат да разрушат увереността, която имаме в себе си, сигурността, убедеността, която искаме да имаме, програмата. Христос казва: „Аз нямам програма. Аз направих непредначертани неща, в смисъл на изненада, на липса на схема, а не в смисъл на липса на грижа, любов и ред в живота Ми. Не е имало дни, в които да кажа, че днес приемам хора, а утре – не, че сега ще отида в еди-кой си дом, че днес посещаваме порядъчните, а утре – грешните...”. Простота – каквото Бог внесе в живота ти. Не можеш да поставиш живота в схема, той не влиза в схема, нито Бог, нито Неговите неща, нито начинът, по който Той управлява живота ни.

Излез от своето удобство. Нищо не е сигурно. Животът крие изненади. Сам Бог е изненада. Научи се и ти да влизаш в Неговата атмосфера, ако искаш да придобиеш Неговия етос, а ако не искаш, прави каквото искаш, и може, докато станеш на осемдесет, на деветдесет, колкото Бог те остави да живееш, да научиш този урок. Много родители, които са мислили, че ще вкарат нещата в схема, са си взели поука. Смятали, че всичко е сигурно, че управляват живота си, дома, семейството, но в крайна сметка видели, че не могат да управляват никое от тези неща. Виждаш например как бащата „чете проповеди”, а детето му е станало анархист. Бог му казва: „Вземи си поука. Разбери, че не можеш да си рязък, не можеш да бъдеш съвършен, разчупи се, отпусни се. Стани малко като тестото и се остави и ти да се преобразиш в живота, остави се да се преобразиш. Разбери Моите начини. Разбери, че нещата не са едностранчиви, че не идват, както ти ги искаш, а както Бог ги иска. Тези, които научават уроците на Бога и влизат в Неговата атмосфера, преуспяват в този живот”.

Това исках да ти кажа днес. Сега ме слушаш и си мислиш: „А, да, така стоят нещата, както казваш. Много ми хареса това, което каза, и ме докосна и искам да поговоря с тебе така, както ти ми говореше”. Правиш същата грешка. Защото толкова време ти показвам, че няма смисъл да говориш с мене, с един или друг човек, и да очакваш да

Укрепи душата си - част 2

Написано от Архим. Андреас Конанос
Събота, 25 Юни 2016 16:08

получиш нещо, което и ти самият знаеш. Нищо не ти липсва. Имаш ниска самооценка (много пъти го казваш това), ниско себеуважение, подценяваш се. Това не е смирение. Малоценността не е смирение. Смирението не означава да казваш: „Не мога да стоя на краката си и постоянно имам нужда от другите“, защото така оскъряваш Бога, сякаш Му казваш, че не ти е дал дарове, големи способности, щедра душа, възможности да се подвизаваш.

Облегни се на бастунчето и на жезълчето на собствената си молитва, на собствената си връзка с Бога, на застъпничеството на светците, на Пресвета Богородица, на твоя духовен наставник, на хората, които ще застанат до тебе. Това застъпничество обаче е едно, а друго е зависимостта, болната връзка, при която всичко минава през хората. Такива ли иска Бог да ни направи? Не казва ли апостолът, че имаме дръзновение и се обръщаме към „престола на благодатта“ с открито лице? Без да покриваме лицето си като Моисей в Стария Завет, който слагал онова покривало, за да не види Бога в Неговия блясък. Сега ние отиваме директно при Бога. Имаме това удобство. Ставаме зрели, развиваме се, напредваме духовно.

Днес се опитам да засегна малко този момент – да напредваме духовно и да укрепваме в борбата на живота. Спомняш ли си? Моли се и ти за мене това, за което говоря, някак да го постигна и Бог да ми го даде като дар. Това означава, че не трябва да ме интересува дали другите правят нещо, за да го правя или да не го правя и аз. Трябва да имам мнение, да не бъда раболепен, трябва да мога да кажа нещо, независимо дали другият е съгласен с него и дали ще си развали мнението за мене. Ако не го кажа, за да не си развали мнението за мене, значи нямам свобода. Нали? Свободни личности. Не ти ли харесва да си свободна личност? Да можеш да не се съгласиш с някого, да си кажеш твоето мнение, колкото и да е свят.

Едно дете ми каза следното за своя духовен наставник в училище: „Той каза нещо и макар че исках да изкажа друго мнение, не го направих“. Това не е здрава връзка. Когато отиваш пред Бога и казваш своята жалба, несъгласието си, мнението си, борбата си, че „мене това ме затруднява, не мога, не го искам“, трябва да можеш да говориш, да се отвориш, така че това, което после ще правиш, да бъде твой свободен избор. И да не правиш принудителни движения, защото принудата се натрупва, натрупва, натрупва и се превръща след това в токсини, които увреждат тялото и душата ти. Разбираш ли това? Болната връзка с Божиите неща, вместо да внася душевно и телесно здраве, както се казва, „за изцеление на душата и тялото“, носи душевна и телесна болест. И тъй като сме духовни наставници, тъй като сме свещеници, които изповядват, ние сме в състояние да говорим за тези неща, защото много пъти виждаме (естествено, не можем да кажем кой и какво), че има хора, които, макар че са живели близо до Бога, не са се научили, не са си помогнали да станат завършени личности, а са

Укрепи душата си - част 2

Написано от Архим. Андреас Конанос
Събота, 25 Юни 2016 16:08

си навредили.

Сега ще ме попиташ кое е златното сечение във всичко това, тоест да бъдеш и личност, да бъдеш и смирен, да не се отделяш от братята си, да не бъдеш изолиран, да бъдеш заедно с всички. Както казваше отец Йероним Егински: „Заедно с всички, но и сам”, когато си с всички, да се чувстваш и сам. Това е разсъдителността. И, естествено, не очаквай разсъдителност поради това, че поставяш началото, не очаквай веднага разсъдителност. Това ще стане, доколкото остаряваме, доколкото побеляваме, доколкото минават годините. Е, тогава ще бъдем по-мъдри и благоразумни във всички тези неща. Дотогава ще правим и грешки. Дотогава и ние като св. апостол Петър ще казваме: „Какво ще стане с другите? Какво ще правят другите?”, а Христос отново ще ни каже: „Тебе що ти е?”. „Какво те интересува това? Ти гледай да укрепíš връзката си с Мене, гледай да Ме обичаш, старай се Мене да гледаш, от Мене да се интересуваш, бъди готов да Ми дадеш душата си.” И мисля, че тогава Бог ще ни вземе – когато сме достатъчно зрели да издържим това велико пътуване, което е уединено пътуване, защото, както се казва, „бездейно умоляват очите”, накъдето и да обърне очи душата, когато излиза от тялото, към хората, дори и към ангелите. Казваме, че ангелите ни помагат – помагат ни, но в онзи момент душата показва, така да се каже, собственото си качество, това, което е натрупала, колко силна е станала. Мисля, че тогава Бог ще ни вземе. Когато се научим да стоим сами пред Него, със смирено дръзновение, и да Му казваме: „Отче наш”. Виждаш ли? „Отче мой”, но едновременно и „Отче наш”. Не „Отче мой” в смисъл, че се отделям от другите, наричам Го „Отче мой”, но чувствам и единство с другите.

Моля се този час да се забави, тоест моля се всички да живеем дълги години, но се моля в същото време тези години да не минават просто така. И днешният ден да не отmine просто така, а да гледаш да се възползваш от случките и обстоятелствата, които Бог ще ти предостави, за да станеш зрял. Ще видиш, че днес от сутринта са се случили различни неща, но не си разбрал урока. Бог ти изпраща уроци, които целят да направят душата ти по-силна: урок по търпение – пропусна го тази сутрин, защото, да кажем, изпусна автобуса и се ядоса; урок по смирение – пропусна и него, защото на работното място те нагрубиха и ти хули в себе си; урок по любов – него го научи, защото видя някого на пътя, на светофара, и макар че го допусна пред себе си на предните светофари, си каза: „Нека mine и тук преди мене, това не ми пречи”. Това са уроци. Уроци, които дано не се окажат напрасни за всички нас.

Моля се часът, който мина, да не е загубен. Моля се да ми простиш, защото и аз чрез тази немощна душа, която имам, казвам неща, които може да са погрешни, страстни, проблемни, но вярвам, че ти можеш да ги подредиш в себе си, да ги поправиш и очистиш чрез собствената си душа, чрез собствената си молитва, нали? В духа на това, за което

Укрепи душата си - част 2

Написано от Архим. Андреас Конанос
Събота, 25 Юни 2016 16:08

говорих. Не приемай по пасивен начин всичко, което ти казват, укрепни и мисли сам. И в това, което слушаш, помисли за нещо по-добро, помисли за нещо по-правилно и когато разбереш правилното, спомни си и за нас, които сме направили грешка и сме казали погрешни неща. А след това от укрепналата душа, която ще имаш, ще се помолиш и за нас, и за Василий Хаджиниколау, чиято музика постоянно ни съпровожда (благодарим му и днес), и за всички, които правят радиопредаването, и за всички, които ни слушат, и за всички наши братя надлъж и шир по целия свят.

Превод от гръцки: Константин Константинов{jcomments off}